

แบบฝึกทักษะ เล่มที่ ๑

เรื่อง คำและความหมายของคำ

หน่วยการเรียนรู้ การอ่านตีความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท ๑๖๑๐๑

นางอาพร จันทราภา

โรงเรียนบ้านชำปาร์ป

อำเภอภูแก้ว จังหวัดอุตรธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต ๓

คำนำ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท ๑๖๑๐๑ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ การอ่านตีความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จัดทำขึ้นเพื่อให้ ครูผู้สอนใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจใน บทเรียนและเกิดทักษะในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นนวัตกรรมแบบฝึกทักษะที่จัดทำขึ้น เพื่อการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และเป็น การเสริมสร้างทักษะให้แก่นักเรียนหลังจากเรียนเนื้อหาจากบทเรียนไปแล้ว ทำให้นักเรียนมี โอกาสนำความรู้ที่ได้เรียนมาฝึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจกว้างมากขึ้น และเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ของจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนช้าเนื่องจากความ แตกต่างระหว่างบุคคลยังสามารถศึกษาเนื้อหาที่ตนยังไม่เข้าใจด้วยตนเอง โดยใช้เวลาว่างจาก การเรียน โดยอยู่ในการดูแลและแบบฝึกทักษะการอ่านตีความประกอบการสอน จำนวน ๕ เล่ม คือ

แบบฝึกทักษะที่ ๑ เรื่อง เรื่องคำและความหมายของคำ

แบบฝึกทักษะที่ ๒ เรื่อง ข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น

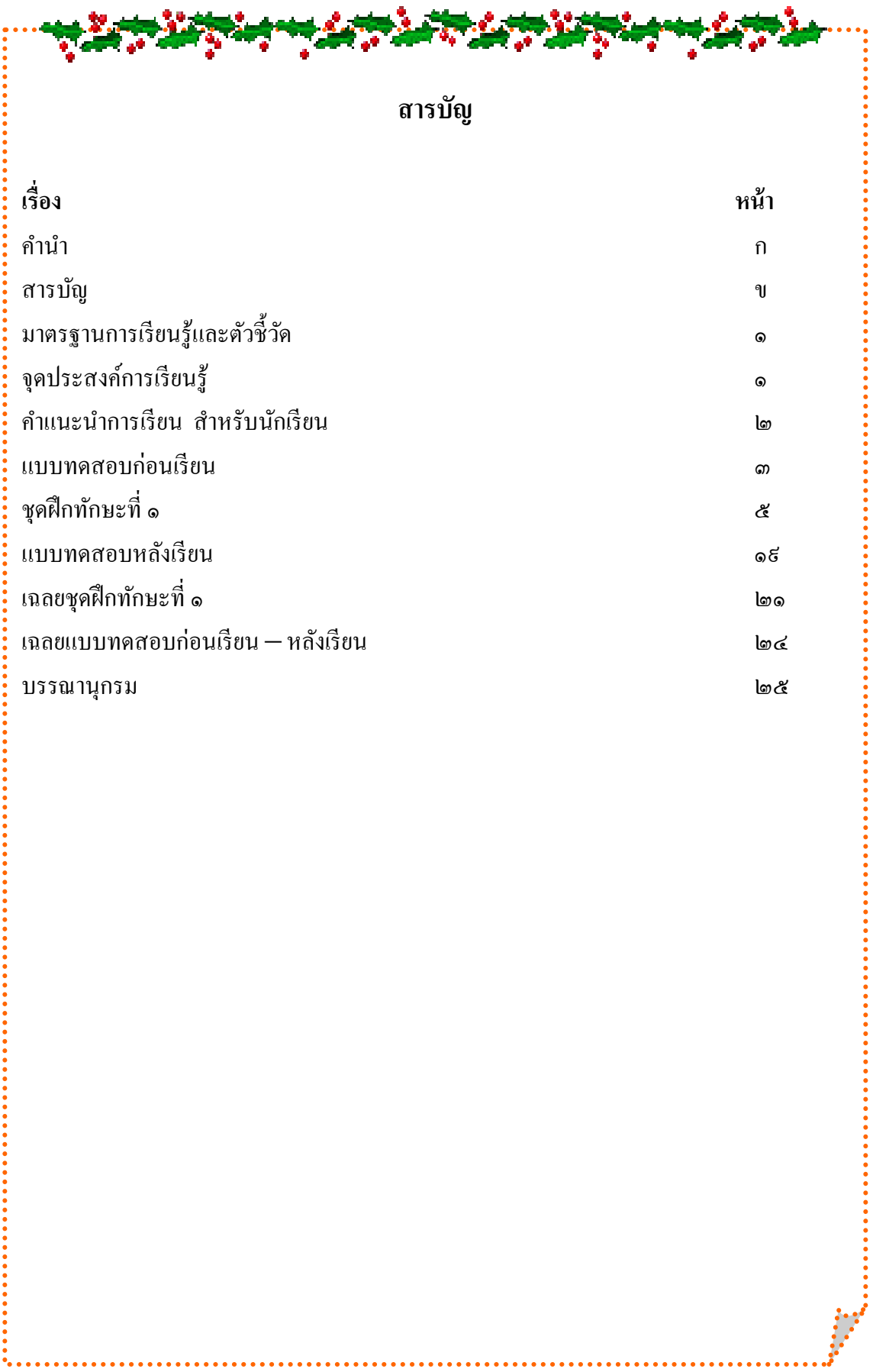
แบบฝึกทักษะที่ ๓ เรื่อง เรื่องสำนวนไทย

แบบฝึกทักษะที่ ๔ เรื่อง การจับใจความ

และแบบฝึกทักษะที่ ๕ เรื่อง การอ่านตีความ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบฝึกเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท ๑๖๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนที่จะนำแบบฝึกทักษะไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพที่ดีขึ้น และขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี

อาพร จันทราภา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๑
คำแนะนำการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	๒
แบบทดสอบก่อนเรียน	๓
ชุดฝึกทักษะที่ ๑	๕
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๕
เฉลยชุดฝึกทักษะที่ ๑	๒๑
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน — หลังเรียน	๒๔
บรรณานุกรม	๒๕

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ม.๑/๔ ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีความเป็นไปในบริบท
ต่างๆ จากการอ่าน

ท ๑.๑ ม.๑/๕ ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท

ท ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลาย
เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ท ๑.๑ ม.๑/๙ มีมารยาทในการอ่าน

ท ๓.๑ ม.๑/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ท ๕.๑ ม.๑/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบเรื่องนี้แล้วสามารถ

๑. อธิบายความหมายของคำศัพท์ที่กำหนดให้ได้

๒. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

๓. บอกคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัยได้

๔. อธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทประพันธ์เรื่องขุนช้างขุนแผน

ตอนกำเนิดพลายงามได้

๕. อธิบายความหมายของคำโดยอาศัยบริบทได้

๖. แปลความหมายของบทประพันธ์ในเรื่องขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม
และโคลงโลกนิติได้

๗. แปลความหมายของข้อความที่กำหนดได้

๘. แปลความหมายของบทประพันธ์ในโคลงโลกนิติได้

๙. มีมารยาทในการอ่าน การฟัง และการพูด

สาระสำคัญ : การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ แล้วสามารถเข้าใจความหมายของคำ
และถ้อยคำ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้ตรงตามเจตนาและวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร

คำแนะนำการเรียน สำหรับนักเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านตีความสร้างขึ้นเพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการอ่านตีความตามลำดับขั้นตอนการอ่านตีความ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแบบฝึกทักษะการอ่านตีความ ให้ นักเรียน ศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาจุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะการอ่านตีความ
๒. แบบฝึกแต่ละชุดประกอบด้วยคำแนะนำการเรียน เนื้อหา และกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติ
๓. ให้ นักเรียนอ่านเนื้อหาก่อนที่จะลงมือทำกิจกรรมที่กำหนด
๔. นักเรียนต้องตั้งใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนด เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตีความของนักเรียนอย่างแท้จริง

นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และตั้งใจศึกษาทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะการอ่านตีความอย่างเต็มความสามารถ

ตั้งใจเรียนนะครับ
เพื่อน ๆ บันทึกหน่อย
ทั้งหลาย

คุณครูอาพร จันทราภา

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านตีความชุดที่ ๑ เรื่องคำและความหมายของคำ

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดมีความหมายโดยตรง

- ก. วันนี้ฉันโดนแม่เทศน์เพราะไม่ไปโรงเรียน
- ข. ฉันตั้งใจจะไปฟังพระเทศน์ในวันบุญมหาชาติ
- ค. เธอเป็นดาวของโรงเรียน ใคร ๆ ก็รู้จักเธอ
- ง. สองคนนั้นเขาไม่ถูกกันต่างสวมหัวโขนเข้าหากัน

๒. ข้อใดมีความหมายโดยนัย

- ก. ชวานาไถนาเตรียมหว่านข้าว
- ข. เสือตะปบลูกกวาดอย่างว่องไว
- ค. เธอเป็นคนกระฉับกระเฉง
- ง. หล่อนเล่นละครตบตาคนดูได้เก่งจริง ๆ

๓. คำว่า “อาลัย” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. การพลัดพราก
- ข. อาการเศร้าโศกเสียใจ
- ค. การพรรณนาถึงคนรัก
- ง. การพรรณนาถึงความรัก

๔. “ไม่เสียดของชาวเหลืองเครื่องอัญจระ” สิ่งของในข้อใดไม่ใช่เครื่องอัญจระ

- ก. สบง จีวร
- ข. มุ้ง ผ้าห่มนอน
- ค. สังฆาฏิ ประคดเอว
- ง. บาตร กระบอกกรองน้ำ

๕. ข้อใดไม่มีคำศัพท์ที่หมายถึง “พระมหากษัตริย์”

- ก. อยุธยา ราชวงศ์สุโขทัย
- ข. กิดถึงบาทบพิตรอดิศร
- ค. ใ้อผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร
- ง. ใให้่องพันภัยสำราญผ่านบูรินทร์

๖. ข้อใดกล่าวถึงเพลงพื้นบ้านชนิดหนึ่ง

- ก. บ้างฉลองผ้าป่าเสภาขับ ระนาดรับร่ำคล้ายกับนายเต็ง
- ข. ได้ฟังเล่นต่างๆที่ข้างวัด ดึกสงัดเงียบหลับลงกับหมอน
- ค. มีโคมรายเลอร่วมเหมือนสามเพ็ง เมื่อคราวเคร่งก็มีใครจะได้ดู
- ง. ใ้อ้ำหนึ่งครั้งท่อนกลอนมันมาก ช่างลาวยากเลื้อยเจื้อยจนเมื่อยหู

๗. ข้อใดกล่าวถึงพีชน้ำหลายชนิดกว่าข้ออื่น

- ก. เหล่าบัวเพื่อนแลสล้างริมทางจร
- ข. สายดิ่งแกมแซมสลับต้นตบเต่า
- ค. กำมปูซ้อนเสียดสาหร่ายใต้คงคา
- ง. กระจับจอกคอกบัวบานผกา

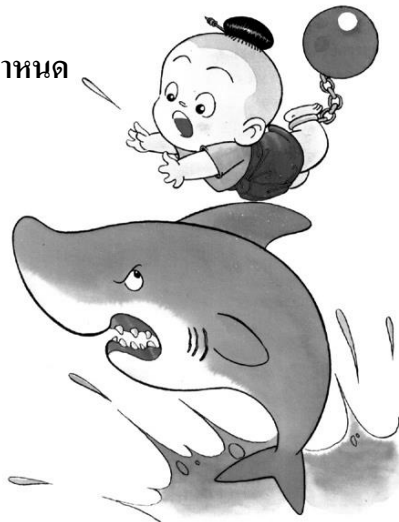
ข้อ ๘-๙ จงบอกความหมายโดยนัยของคำที่กำหนด

๘. สีเขียว หมายถึงสิ่งใด

- ก. ต้นไม้
- ข. ต้นหญ้า
- ค. ทะเล
- ง. ความอุดมสมบูรณ์

๙. รุ่งอรุณ หมายถึงสิ่งใด

- ก. ตอนเช้า
- ข. การเริ่มต้น
- ค. ความเบิกบาน
- ง. การเดินทาง

๑๐. “เจ้าดอกเอ๋ยดอกจรรยาารณ์ถวิล **นกขมิ้น**เหลืองอ่อนจะนอนไหน

เขาวางขลุ่ยข่มน้ำตาว่าหัวใจ **ตอบไม่ได้**ดอกหนาเข้าคนจร”

นกขมิ้น หมายถึงสิ่งใด

- ก. นกทองเทียวที่เทียวไปในที่ต่าง ๆ
- ข. คนที่ชอบท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ
- ค. คนยากจนต้องขอทานพลัดถิ่นฐานที่อยู่อาศัย
- ง. คนพลัดถิ่นฐาน คนจร คนเร่ร่อน ไม่มีที่อยู่แน่นอน

คำและความหมายของคำ

คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย

คำ เป็นสารที่ผู้พูดหรือผู้เขียนเจตนาหรือตั้งใจสื่อไปยังผู้ฟังหรือผู้อ่าน คำทุกคำจึงมีความหมายทั้งสิ้น คำแบ่งเป็นคำที่มีความหมายโดยตรง และคำที่มีความหมายโดยนัย

๑. ความหมายโดยตรง คือ ความหมายที่ตรงตามเนื้อความหรือความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรม เป็นคำที่ใช้ทั่ว ๆ ไปทั้งการพูดและการเขียน

๒. ความหมายโดยนัย คือ ความหมายที่ไม่เป็นไปตามธรรมดา เป็นเชิงเปรียบเทียบหรือมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น หรือมีความหมายซ่อนเร้นอยู่ในคำ

ตารางการแปลความหมาย

ข้อความ	ความหมายโดยตรง	ความหมายโดยนัย
ผักชี โรยหน้า	ผักชนิดกลิ่นหอมนิยมนำมาแต่งอาหาร	ผู้ที่ชอบทำอะไรความดีเพียงผิวเผิน
ใต้ดิน	สิ่งที่วางหรืออาศัยอยู่ต่ำลงไปบนดิน	ไม่เปิดเผย ไม่ถูกกฎหมาย
สวมหน้ากาก	การนำสิ่งอื่นมาปิดบังใบหน้า	แสดงท่าทีให้เข้าใจผิด
ยกเมฆ	อาการกำลังยกขึ้นด้านบน	การกู้เรื่องขึ้นมาเอง
นกด่อ	นกที่มีไว้สำหรับล่อนกตัวอื่น	คนที่ทำหน้าที่ให้ผู้อื่นหลงเชื่อ
แกะดำ	สัตว์ชนิดหนึ่งขนหยิก มีเขา	ผู้ที่ไม่เหมือนใคร (ทางไม่ดี)
ถื่อหาง	อาการกำลังจับ ยก หยิบ	การเข้าข้าง สนับสนุน
นอกคอก	อาการที่กำลังอยู่ด้านนอก	ประพฤติผิดนอกกรอบนอกทาง
แบไต๋	อาการกำลังกางมือออก	เปิดเผยความลับที่ซ่อน
ไก่อ่อน	ไก่ที่ยังมีอายุไม่มาก	คนที่ไม่มีความประสบการณ์
คันปาก	อาการที่กำลังคัน	อยากพูด

คำที่มีความหมายโดยนัยนั้นมีเป็นจำนวนมาก มักเป็นคำที่ให้อารมณ์ความรู้สึก
แก่ผู้อ่านมากกว่าคำที่มีความหมายตรง นิยมนำไปเป็นคำเปรียบในการเขียน แต่ต้อง
เข้าใจตรงกัน เช่น

ดอกไม้	หมายถึง	ผู้หญิง
สีเขียว	หมายถึง	ความอุดมสมบูรณ์
เมฆ	หมายถึง	อุปสรรค
สีขาว	หมายถึง	ความบริสุทธิ์
อีกา	หมายถึง	คนใจดำ
สายรุ้ง	หมายถึง	ความหวัง
หงส์	หมายถึง	ความสูงศักดิ์ ความดีงาม
เสือ	หมายถึง	ความดุร้าย ความแข็งแกร่ง
ทับทิม	หมายถึง	หญิงที่ดีงาม
ดอกถั่วพุด	หมายถึง	ความเศร้าโศก

กิจกรรมที่ ๑

ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่กำหนดให้ต่อไปนี้พร้อมแต่งประโยค (๑๒ คะแนน)

๑. เวทมนต์

หมายถึง.....

.....

ประโยค.....

.....

๒. สมภาร

หมายถึง.....

.....

ประโยค.....

.....

๓. โช้ตรวน

หมายถึง.....

.....

ประโยค.....

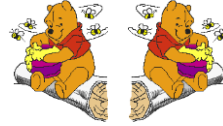
.....

กิจกรรมที่ ๒

ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทประพันธ์ต่อไปนี (นักเรียนสามารถดูรายละเอียดของบทประพันธ์เพิ่มเติมจากเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม) ๑๖ คะแนน

บทประพันธ์ที่ ๑ (๔ คะแนน)

เจ้าพลายงามความแสนสงสารแม่
แล้วกราบกรานมารดาด้วยอาลัย
แต่ครั้งนี้มีกรรมจะจำจาก
เที่ยวหาพ่อขอให้ปะเดชะบุญ
แม่รักลูกก็รู้ถือว่ารัก
จะกินนอนนอนว่าเมตตาเตือน
แม่วันทองของลูกจงกลับบ้าน
จะก้มหน้าลาไปมิได้กลัว

ข้าเลี้ยงแลดูหน้าน้ำตาไหล
ลูกเติบโตใหญ่คงจะมหาแม่คุณ
ต้องพลัดพรากแม่ไปเพราะไอ้ขุน
ไม่ลืมคุณมารดาจะมาเยือน
คนอื่นสักหมื่นแสนไม่แมนเหมือน
จะจากเรือนร้างแม่ไปแต่ตัว
เขาจะพาลว่าวุ่นแม่ทูนหัว
แม่อย่ามัวหมองน้กจงหักใจ

ข้าเลี้ยง หมายถึง

มัวหมอง หมายถึง

อาลัย หมายถึง

เรือนร้าง

เดชะบุญ หมายถึง

เมตตา หมายถึง

บทประพันธ์ที่ ๒ (๔ คะแนน)

ลูกเห็นแต่แม่คุณค่อยอุ้มใจ

อันตำรับตำราสารพัด

ถ้าลืมหลงตรงไหนไขออกดู

แล้วดูบหลังตั้งความพลาญงามน้อย

รูสิ่งไรไม่รู้วิริษา

ช่วยสอนให้พลาญงามเรียนความรู้

ลูกเก็บจัดแจงไว้ที่ในตู้

ทั้งของครูของพ่อต่อกันมา

เจ้าจงค่อยรำเรียนเขียนคาถา

ไปเบื้องหน้าเติบโตใหญ่จะให้คุณ

ตำรับตำรา หมายถึง

.....

จัดแจง หมายถึง

.....

ไขออก หมายถึง

.....

คาถา

.....

เบื้องหน้า หมายถึง

.....

สารพัด หมายถึง

.....

บทประพันธ์ที่ ๓ (๖ คะแนน)

“พระนิพพานปานประหนึ่งศิระษะขาด
 ด้วยไริ้ญาดิยาแค้นถึงแสนเจ็ญ
 ทั้งโรคซ้ำกรรมซัดวิบัติเป็น
 ไม่เล็งเห็นที่ซึ่งจะพึงพา
 จึงสร้างพรตอดสำหรับส่งส่วนบุญถวาย
 ประพฤติฝ้ายสมณะทั้งวสา
 เป็นสิ่งของฉลอมคุณมุสิกา
 ขอเป็นข้าเคียงบาททุกชาติไป”

พระนิพพาน ในที่นี้ หมายถึง

.....

วิบัติ หมายถึง

พรต หมายถึง

สมณะ หมายถึง

วสา หมายถึง

มุสิกา หมายถึง

บทประพันธ์ที่ ๔ (๔ คะแนน)

“ถึงเกร็ดขานบ้านมอญแต่ก่อนเก่า

ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
เดี่ยวมอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา
ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย
ไอ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง
เหมือนอย่างเขียงชายหญิงทิ้งวิสัย
นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ
ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าฟังคิด”

ภาษา หมายถึง

.....

ไร หมายถึง

.....

มอญ หมายถึง

.....

จับเขม่า หมายถึง

.....

ยังเรียน ยังสนุก เธอว่าไหม ?

กิจกรรมที่ ๓

จงอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ (๑๐ คะแนน)

๑. “ผูกพยนต์หุ่นหญ้าเข้าราวี ท่องประศรีสอนหลานช้านาญมา”
ราวี หมายถึง.....
๒. “ทั้งเรียนธรรมกรรณฐานนิพพานสูตร ร้องเรียกภูตพรายปราบกำราบผี”
ภูตพราย หมายถึง.....
๓. “ตรงหน้าโรงโพงพางเขาวางราย”
โพงพาง หมายถึง.....
๔. “ขอเดชะอานุกภาพพระทศพล ให้ห้องพันภัยพาลสำราญกาย”
ทศพล หมายถึง
๕. “จ้วงรกลีบหกงคูลีแหลม ดังขวากแซมเสียมแซกแตกไสว”
องคูลี หมายถึง.....
๖. “ชมพระพิมพิ์ริมผนังยังยั้งยืน”
พระพิมพิ์ หมายถึง.....
๗. “เดือนสิบเอ็ดเสร็จธุระพระวสา”
พระวสา หมายถึง
๘. “เคยหมอบไถ่ได้กลิ่นสุคนธ์ตรลบ ละอองอบรสรินชื่นนาสา”
สุคนธ์ หมายถึง
- นาสา หมายถึง
๙. “คูร์มคริกพฤกษาป่าสงัด ไม่แก่งกวัดก้านกิ่งประวิงไหว ”
พฤกษา หมายถึง.....
๑๐. “ไม่เสียดของชาวเหลืองเครื่องอัญฐะ”
เครื่องอัญฐะ หมายถึง

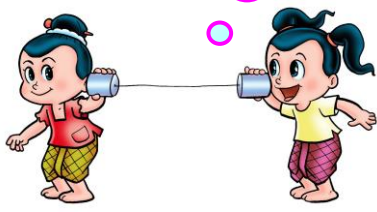
กิจกรรมที่ ๔

ให้นักเรียนหาคำเปรียบเทียบมาเติมท้ายข้อความต่อไปนี้

(๑๐ คะแนน)

๑. ชนเหมือน	๒. ใจกว้างอย่าง
๓. งงเป็น	๔. ดีใจจน
๕. ตรงเป็น	๖. ใจเสาะเป็น
๗. หิวจน	๘. ง่ายเหมือน
๘. แคบเป็น	๑๐. หน้าบานเป็น
๑๑. กองใหญ่เท่า	๑๒. โง่เหมือน
๑๓. ต่างกันราว	๑๔. เก็มเป็น
๑๕. หัวเราะจน	๑๖. บริสุทธิ์จุง.....
๑๗. รักปานจะ	๑๘. เบาทเหมือน.....
๑๘. ตาโตเท่า	๒๐. เสียงดังราว.....

คอยคุณนะเพื่อน ฉัน
จะทำทุกกิจกรรมให้
ได้คะแนนเต็มเลย
เชียว.....

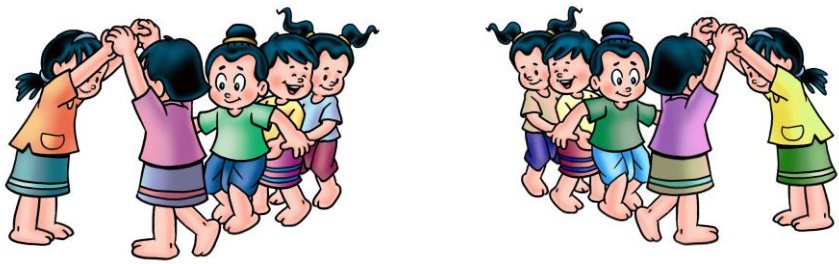
กิจกรรมที่ ๕

ให้นักเรียนเขียนอักษร ต ลงในช่องว่างในข้อที่มีความหมายตรง และเขียนอักษร ป ลงในช่องที่มีความหมายโดยนัยหรือความหมายเปรียบเทียบ (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง_ต..... แม่เลี้ยงหมูไม่หลายตัว
.....ป..... ข้อสอบหมูๆ

- ๑. เด็กพวกนี้ลิงเหลือเกิน
- ๒. แม่ค้าร้านนี้เค็มมากไม่เคยลดราคาสินค้าให้ใครเลย
- ๓. ชายคนนี้มีความก้าวหน้าในชีวิตมาก
- ๔. ชีวิตเราเมื่อเมฆหมอกผ่านพ้นทุกอย่างก็จะดีเอง
- ๕. เด็กรุ่นใหม่ที่คุ้มไฟแรงมาก
- ๖. อาหารบูดแล้ว อย่ากินเลยนะ
- ๗. ลิงชอบกินกล้วย
- ๘. เขาซื้อดอกไม้ให้คนรักในวันแห่งความรัก
- ๙. หนังสือเรื่องนี้น้ำเน่ามาก
-๑๐. พ่อใช้ควายไถนาแทนรถไถนา

ทำกิจกรรมที่ ๕ เสร็จแล้ว เล่นสนุกกันก่อน
แล้วค่อยไปทำกิจกรรมที่ ๖ กันนะจ๊ะพวกเรา

กิจกรรมที่ ๖

ให้นักเรียนบอกความหมายของคำข้อคิดและถอดความจาก
บทประพันธ์ต่อไปนี้ (๑๐ คะแนน)

บทประพันธ์ที่ ๑ (๑ คะแนน)

ถือกรรไกรตัดผมสมใจแม่
เป็นบุญแก่ศาสนาเห็นผ้าเหลือง
แม่ปลื้มใจที่ลูกมุ่งศาสน์รุ่งเรือง
พ่อขวัญเมืองเป็นขวัญแม่อย่างแท้จริง

(วารวธรรม)

ผ้าเหลือง หมายถึง

บทประพันธ์ที่ ๒ (๑ คะแนน)

เจ้าดอกเอ๋ยดอกจรรยาารณ์ถวิล
นกกขมิน์เหลืองอ่อนจะนอนไหน
เขาวางขลุ่ยข่มน้ำตาว่าหัวใจ
ตอบไม่ได้ดอกหน้าข้าคนจร

(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

นกกขมิน์ หมายถึง

บทประพันธ์ที่ ๓

ดูครี๒มครี๒กพ๒กทุก๒ษาป๒า๒ส๒ง๒ด	ไ๒ม่แ๒ก๒ว๒งก๒ว๒ดก๒ำ๒น๒ก๒ง๒ป๒ระ๒วิ๒ง๒ไ๒ห๒ว
จ๒ัง๒ห๒รี๒ดร๒อ๒งก๒อ๒ง๒เส๒ียง๒เค๒ียง๒เร๒ไร	ท๒ั้ง๒ล๒อง๒ใน๒เร๒ื่อ๒ย๒ร๒แ๒ว๒แ๒ว๒ั๒บ
ดู๒ห๒ว๒ำร๒อ๒ง๒ม๒อง๒เม๒ียง๒เส๒ียง๒ว๒ำ๒แม่	ย๒ึ๒น๒ชะ๒แ๒ง๒แล๒ดู๒เจ๒็๒ย๒ห๒ู๒ศ๒ร๒ับ
อ๒ย๒ู่๒น๒ี้๒แ๒น๒แม่๒จ๒ำ๒จ๒อง๒มา๒ร๒ับ	วิ๒ง๒ก๒ระ๒ส๒ับ๒ก๒ระ๒ส๒น๒ว๒น๒เว๒ียน๒ไป

คำศัพท์ (๒ คะแนน)	ถอดความ (๒ คะแนน)
ครี๒มครี๒ก หมายถึง
.....
.....
ก๒ระ๒ส๒ับ๒ก๒ระ๒ส๒น หมายถึง
.....
.....
.....
.....

เธอถอดคำประพันธ์
ได้หรือเปล่าจ๊ะ

ฉันถอดคำประพันธ์ และหา
ความหมายคำศัพท์ยากเรียบร้อย
แล้วถึงมาเล่นกับเธอนี้ไงหละจ๊ะ

บทประพันธ์ที่ ๔

<p>อันเรื่องราวกล่าวความพลาขามน้อย ทั้งขอมไทยได้สิ้นก็ยินดี บัดมั่งตั้งตัวนะบัดตลอด หัวใจริศอิทธิเจแสน์หกล เข้าในห้องลวงวิชาประสาเด็ก มหาทะมื่นขึ้นขงกงกระพัน แล้วทำตัวหัวใจอิติปิโส สะกดคนมนต์จั้งงำบังกาย ทั้งเรียนธรรมกรรมฐานนิพพานสูตร ผูกพยนต์หุ่นหญ้าเข้าราวี</p>	<p>ค่อยเรียบร้อยเรียนรู้ครูทองประศรี เรียนคัมภีร์พุทธเทพพระเวทมนต์ แล้วถอนถอดถูกต้องเป็นล่องหน แล้วเล่ามนต์เสกขมื่นกินน้ำมัน เถงจนเหล็กแหลมลูอยู่ขยัน ทั้งเลขยันต์ลากเหมือนไม้เคลื่อนคลาย สะเดาะไซ้ตรวนได้ตั้งใจหมาย เมฆฉายสุริย์จันทร์ขยันดี รื่องเรียกภูตพรายปราบกำราบผี ทองประศรีสอนหลานชำนาญมา</p>
<p>ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง (๒ คะแนน)</p>	<p>ถอดความ (๒ คะแนน)</p>
<p>..... </p>	<p>..... </p>

...เสร็จแล้ว เราไป
 ทำกิจกรรมที่ ๗
 กันเน๊าะ

กิจกรรมที่ ๗

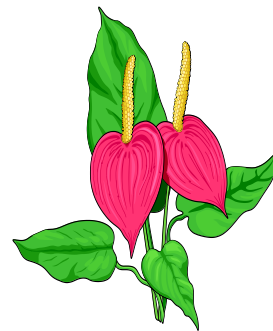
ให้นักเรียนลากเส้นโยงคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน

(๑๐ คะแนน)

๑. ความต่ำต้อย	☺	☹	ชุก
๒. หน้าซีด	☹	☺	เสื่อ
๓. พระคุณแม่	☹	☺	เพชร
๔. เสียดัง	☺	☹	ฟ้าผ่า
๕. ดู	☺	☹	ยอดหญ้า
๖. แข็ง	☹	☺	แผ่นดิน
๗. ใจเสาะ	☹	☺	ไก่อุ้ม
๘. คีใจ	☹	☺	ลิง
๙. ชน	☺	☹	ปลากระตี่ได้น้ำ
๑๐. ตะกละ	☹	☺	ปลาชิว

พักผ่อนสายตาสักครู แล้วค่อยมา
ทำแบบทดสอบกันนะครับ....

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านตีความชุดที่ ๑ เรื่องการอ่านเพื่อเข้าใจความหมายของคำ
คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดมีความหมายโดยตรง

- ก. วันนี้ฉันโดนแม่เทศน์เพราะไม่ไปโรงเรียน
- ข. ฉันตั้งใจจะไปฟังพระเทศน์ในวันบุญมหาชาติ
- ค. เธอเป็นดาวของโรงเรียน ใคร ๆ ก็รู้จักเธอ
- ง. สองคนนั้นเขาไม่ถูกกันต่างสวมหัวโขนเข้าหากัน

๒. ข้อใดมีความหมายโดยนัย

- ก. ชาวนาไถนาเตรียมหว่านข้าว
- ข. เสือตะปบลูกกวางอย่างว่องไว
- ค. เธอเป็นคนกระฉับกระเฉง
- ง. หล่อนเล่นละครตบตาคนดูได้เก่งจริง ๆ

๔. คำว่า “อาลัย” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. การพลัดพราก
- ข. อาการเศร้าโศกเสียใจ
- ค. การพรรณนาถึงคนรัก
- ง. การพรรณนาถึงความรัก

๓. “ไม่เสียของชาวเหลืองเครื่องอัญจระ” สิ่งของในข้อใดไม่ใช่เครื่องอัญจระ

- ก. สบง จีวร
- ข. มุ้ง ผ้าห่มนอน
- ค. สังฆาฏี ประคดเอว
- ง. บาตร กระบอกกรองน้ำ

๔. ข้อใดไม่มีคำศัพท์ที่หมายถึง “พระมหากษัตริย์”

- ก. อยุธยา ราชวงศ์จักรี
- ข. กิตติงบาทบพิตรอดิศร
- ค. ไอ้ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร
- ง. ให้ผ่องพันภัยสำราญผ่านบุรินทร์

๖. ข้อใดกล่าวถึงเพลงพื้นบ้านชนิดหนึ่ง
- ก. บ้างฉลองผ้าป่าเสภาขับ ระนาดรับร่ำคล้ายกับนายเต็ง
 - ข. ได้ฟังเล่นต่างๆที่ข้างวัด ดึกสงัดเงียบหลับลงกับหมอน
 - ค. มีโคมรายเลอร่ามเหมือนสามเพ็ง เมื่อคราวเคร่งก็มีใครจะได้ดู
 - ง. ใ้อ้ำหนึ่งครั้งท่อนกลอนมันมาก ช่างลาวยากเลื้อยเจื้อยจนเมื่อยหู
๗. ข้อใดกล่าวถึงพีชน้ำหลายชนิดกว่าข้ออื่น
- ก. เหล่าบัวเพื่อนแลสล้างริมทางจร
 - ข. สายดิ่งแกมแซมสลับต้นตบเต่า
 - ค. กำปุปูซ้อนเสียดสาหร่ายใต้คองคา
 - ง. กระจับจอกคอกบัวบานผกา

ข้อ ๘-๙ จงบอกความหมายโดยนัยของคำที่กำหนด

๘. สีเขียว หมายถึงสิ่งใด
- ก. ต้นไม้
 - ข. ต้นหญ้า
 - ค. ทะเล
 - ง. ความอุดมสมบูรณ์
๙. รุ่งอรุณ หมายถึงสิ่งใด
- ก. ตอนเช้า
 - ข. การเริ่มต้น
 - ค. ความเบิกบาน
 - ง. การเดินทาง

๑๐. “เจ้าดอกเอ๋ยดอกจรรยาารณ์ถวิล นกขมิ้นเหลืองอ่อนจะนอนไหน
 เขาวางขลุ่ยข่มน้ำตาว่าหัวใจ ตอบไม่ได้ดอกหน้าคนจร”
- นกขมิ้น หมายถึงสิ่งใด
- ก. นกทองเทียวที่เทียวไปในที่ต่าง ๆ
 - ข. คนที่ชอบท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ
 - ค. คนยากจนต้องขอทานพลัดถิ่นฐานที่อยู่อาศัย
 - ง. คนพลัดถิ่นฐาน คนจร คนเร่ร่อน ไม่มีที่อยู่แน่นอน

เจดยแบบฝึกทักษะการอ่านตีความชุดที่ ๑
เรื่องการอ่านเพื่อเข้าใจความหมายของคำ

กิจกรรมที่ ๑

ข้อ ๑ เวทมนต์ คือ คาถาอาคม,อิทธิฤทธิ์

ข้อ ๒ สมภาร คือ ลูกวัด

ข้อ ๓ โข้ตรวน คือ เครื่องผูกมัด ,เครื่องจองจำ

กิจกรรมที่ ๒

ขำเลียง : ชายตามอง

มัวหมอง : ว่างุ่นไม่สบายใจ

อาลัย : รำลึก อารมณ์ เศร้า

เรื่อนร้าง : ว่างเปล่า

เดชะบุญ : โชคดี

เมตตา : กรุณา, ช่วยเหลือ

ตำรับตำรา : หนังสือความรู้

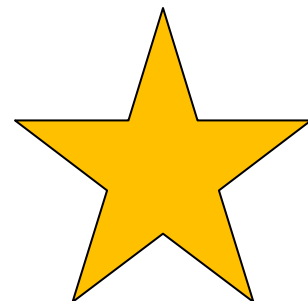
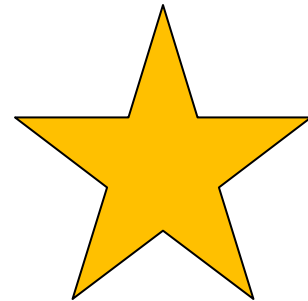
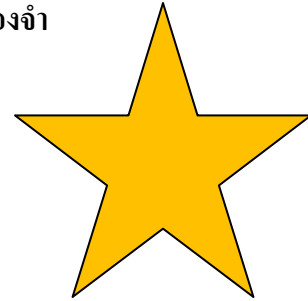
จัดแจง : เตรียมการ

ไขออก : เปิดออก

คาถา : อาคม,มนต์

เบื้องหน้า : ข้างหน้า

สารพัด : มากมาย,ทั้งหมดทั้งมวล

บทประพันธ์ที่ ๓

- พระนิพนพาน หมายถึง สวรรคต
- พรต หมายถึง ข้อกำหนดทางศาสนาเพื่อข่มกายใจ
- สมณะ หมายถึง การทำใจให้สงบโดยเพ่งเล็งสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอารมณ์
- วสา หมายถึง พรรษา ช่วงเวลา ๓ เดือนในฤดูฝนที่พระสงฆ์ต้องประจำอยู่วัด
- มุลิกา หมายถึง ข้าทูลละอองธุลีพระบาท มาจากมุลิกากร

บทประพันธ์ที่ ๔

- ภาษา หมายถึง ในที่นี้เป็นคำโบราณหมายถึงคนหรือชาติที่พูดภาษานั้น ๆ เช่น มอญ ลาว ทวาย ญ่งห่มและแต่งตัวตามภาษา
- ไร หมายถึง รอยที่ถอนผมออกแล้ว
- มอญ หมายถึง ชนชาติหนึ่งในตระกูลภาษามอญ-เขมร อยู่ตอนใต้ของประเทศพม่า
- จับเขม่า หมายถึง วิธีแต่งผมของหญิงโบราณโดยเอาเขม่าผสมน้ำมันทาผมให้ดำ

กิจกรรมที่ ๓

- ข้อ ๑ ราวี หมายถึง รบ ,รบกวาน
- ข้อ ๒ ภูตพราย หมายถึง ปีศาจ , ผีสาว , วิญญาณ
- ข้อ ๓ โพงพาง หมายถึง เครื่องดักปลาชนิดหนึ่ง เป็นตุ้มน้ำขุ่นรูปยาวรีใช้ผูกกับเสาใหญ่ ๒ ต้น ที่ปักขวางลำน้ำ
- ข้อ ๔ ทศพล หมายถึง ผู้มีกำลังสิบประการคือพระพุทธเจ้า
- ข้อ ๕ องคูลี หมายถึง มาตรการวัด ยาวเท่ากับปลายของนิ้วกลาง
- ข้อ ๖ พระพิมพ์ หมายถึง พระเครื่องที่สร้างขึ้นตามแบบแม่พิมพ์
- ข้อ ๗ พระวสา หมายถึง วันออกพรรษา
- ข้อ ๘ สุคนธ์ หมายถึง กลิ่นหอม, เครื่องหอมนาสา หมายถึง จมูก
- ข้อ ๙ พฤกษา หมายถึง ต้นไม้
- ข้อ ๑๐ เครื่องอัฐฐะ หมายถึง เครื่องอัฐบริหาร ซึ่งเป็นเครื่องใช้สำหรับพระสงฆ์ ๘ อย่าง ได้แก่ สบง จีวร สังฆาฏิ ประคคเอน บาตร มิดโกนหรือมิดตัดเล็บ เข็ม กระบอกหรือกรองน้ำ

กิจกรรมที่ ๔

ข้อที่ ๑ - ลิง	ข้อที่ ๒ - มหาสมุทร	ข้อที่ ๓ - ไก่ตาแตก
ข้อที่ ๔ - เนื้อเต็น	ข้อที่ ๕ - ไม้บรรทัด	ข้อที่ ๖ - ปลาชิว
ข้อที่ ๗ - ตาลาย	ข้อที่ ๘ - ปอกกล้วย	ข้อที่ ๙ - รุหนุ
ข้อที่ ๑๐ - กระดิ่ง, งานเชิง	ข้อที่ ๑๑ - ภูเขาเลากา	ข้อที่ ๑๒ - กวาย
ข้อที่ ๑๓ - ฟ้ายกบิน	ข้อที่ ๑๔ - เกลือ	ข้อที่ ๑๕ - ห้องคัศท้องแข็ง
ข้อที่ ๑๖ - น้ำค้าง	ข้อที่ ๑๗ - กลิ่นกิน	ข้อที่ ๑๘ - ญุ่น
ข้อที่ ๑๙ - ไข่ห่าน	ข้อที่ ๒๐ - ฟ้าย่า	

กิจกรรมที่ ๕

ข้อ ๑ ป ข้อ ๒ ป ข้อ ๓ ต ข้อ ๔ ป ข้อ ๕ ป
ข้อ ๖ ต ข้อ ๗ ต ข้อ ๘ ต ข้อ ๙ ป ข้อ ๑๐ ต

กิจกรรมที่ ๖

บทประพันธ์ที่ ๑

ผ้าเหลือง หมายถึง พระสงฆ์

บทประพันธ์ที่ ๒

นกขมิ้น หมายถึง คนเร่ร่อนพเนจร

บทประพันธ์ที่ ๓

- ครีမ်ครีค หมายถึง อัมเมอใจ
- กระสับกระส้น หมายถึง กระวนกระวาย, วุ่นวายใจ
- ถอดความ เมื่อมาถึงป่าก็ใจ แต่พอมองดูโดยรอบ มีแต่ความเงียบสงัดบวกกับเสียงสัตว์ร้อง
บรรยากาศเริ่มน่ากลัว จึงเริ่มร้องเรียกแม่ แต่ไม่มีการตอบรับ เพิ่มความหวาดกลัวและความกังวล
วุ่นวายใจยิ่งขึ้น

บทประพันธ์ที่ ๔

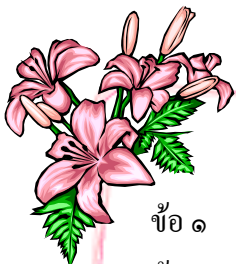
- ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ความขยันหมั่นเพียรของพลาขาม ทำให้ร่ำเรียนวิชาได้สำหรับและเก่งกาจ
- ถอดความ นางทองศรีพาพลาขามมาฝึกวิชาอาคม พลาขามขยันหมั่นเพียรฝึกฝนวิชา จน
เก่งกล้า มีฤทธิ์เดชมากมาย

กิจกรรมที่ ๗

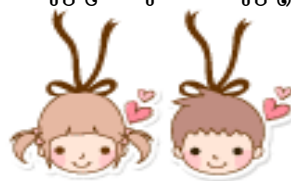
๑. ความต่ำต้อย - ยอดหญ้า	๒. หน้าซัด - ไก่ต้ม
๓. พระคุณแม่ - แผ่นดิน	๔. เสียงดัง - ฟ้าผ่า
๕. คุณ - เสือ	๖. แจ็ง - เพชร
๗. ใจเสาะ - ปลาชิว	๘. ดีใจ - ปลากระดีได้น้ำ
๙. ชน - ถึง	๑๐. ตะกละ - ชูชก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน — หลังเรียน
แบบฝึกทักษะการอ่านตีความชุดที่ ๑
เรื่อง การอ่านเพื่อเข้าใจความหมายของคำ

ข้อ ๑ ข ข้อ ๒ ง ข้อ ๓ ง ข้อ ๔ ข ข้อ ๕ ง
ข้อ ๖ ง ข้อ ๗ ง ข้อ ๘ ง ข้อ ๙ ข ข้อ ๑๐ ง

www.heborana.com

บรรณานุกรม

จันทร์จิรา จิตตะวิริยะพงษ์. คู่มือภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา, ๒๕๔๔.
ประพนธ์ เรืองณรงค์ และคณะ. ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. กรุงเทพมหานคร :
ประสานมิตร, ๒๕๔๕.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. ภาษาพาที. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, ๒๕๕๐.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. สารัตถะทักษสัมพันธ์ เล่ม ๑. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๘.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวรรณคดีลำนํ้า
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๐.

สอังกค์ ดำเนินสวัสดิ์ และคณะ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาไทย.
กรุงเทพมหานคร : พัฒนาคุณภาพวิชาการ, ๒๕๔๖.

